

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8
im. Haliny Poświatowskiej**

Program profilaktyki to uzupełnienie programu wychowawczego szkoły. Stanowi spójną całość z programem wychowawczym i szkolnym zestawem programów nauczania, których treści są powiązane i wynikają z siebie. Program profilaktyki jest dostosowany do potrzeb rozwojowych, uczniów i środowiska wychowawczego, opisuje w sposób całościowy treści oraz działania całej społeczności szkolnej. Program ten odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i jej środowisku. Ma też przemyślany cel. Zawiera konkretne działania profilaktyczne zgodnie z potrzebami uczniów i wspiera ich oraz środowisko rodzinne w rozwoju społecznym, emocjonalnym, zawodowym i estetyczno - moralnym. W oparciu o prezentowane działania program profilaktyki zawiera cele główne, które uczą uczniów :

- życia w harmonii ze sobą i innymi,
- współdziałania,
- poszanowania norm i wartości
- kształtowania właściwych postaw wobec tematyki zdrowia, uzależnień, przejawów agresji.

Program dzięki celom głównym czyni uczniów odpowiedzialnych za swoje zachowania, przygotowuje ich do życia w rodzinie oraz konstruktywnego uczestnictwa w życiu indywidualnym i społecznym. Opracowaniu programu profilaktyki towarzyszyły istniejące przepisy prawne :

Konstytucja art.48, 53, 54,70, 72,
Ustawa o Systemie Oświaty (art.1,3, 5, 7, 33, 34, 40)
Karta Nauczyciela (art.6)

Program profilaktyki prorodzinnej państwa

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Prawo do włączania zagadnień dotyczących profilaktyki w wychowanie dają szkołom następujące ustawy :

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

I. Założenia Szkolnego Programu Profilaktyki

Szkoła, obok domu rodzinnego, jest środowiskiem wychowawczym, które w bezpośredni sposób wywiera wpływ na rozwój dziecka.

Z chwilą osiągnięcia przez dziecko dojrzałości szkolnej, pełni ono swoją nową rolę społeczną - rolę ucznia i zaczyna wchodzić w interakcje rówieśnicze. Cała społeczność szkolna wpływa na kształtowanie u dziecka współdziałania i współpracy, poczucia odpowiedzialności i obowiązku, a więc na całokształt rozwoju jego osobowości.

Reasumując naczelnym celem profilaktyki jest z jednej strony poznanie poszczególnych uczniów, ich środowiska rodzinnego a z drugiej analiza uwarunkowań wychowawczych i działań eliminacyjnych zagrożenia bezpieczeństwa i niedostosowanie społeczne uczniów.

II. Oczekiwane efekty:

- * Poprawa funkcjonowania uczniów w zespole klasowym.
- * Poprawa komunikacji między uczniami w klasie.
- * Zwiększenie motywacji do osiągania lepszych wyników i osiągnięć w nauce.
- * Uzyskanie świadomości z zagrożeń wynikających z zażywania środków uzależniających.
- * Wykształcenie nawyku dbałości o własne zdrowie.
- * Wykazywanie się postawami asertywnymi.
- * Wzrost poczucia własnej wartości i znajomości swoich słabych i mocnych stron.
- * Wykazywanie większej dojrzałości i samodzielności w podejmowaniu decyzji.
- * Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania w zespole klasowym.
- * Zwiększenie aktywności rodziców przy współdziałaniu ze szkołą.

III. Cele ogólne Programu Profilaktyki uwzględniają:

- 1) diagnozę potrzeb i problemów uczniów w środowisku szkolnym,
- 2) poznanie środowiska rodzinnego uczniów i sposobów spędzania czasu wolnego bez nałogów i przemocy,
- 3) aktywny udział uczniów w zajęciach profilaktycznych,
- 4) dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do potrzeb, stopnia zagrożenia i wieku uczniów,
- 5) pomoc psychologiczno - pedagogiczną dla dzieci i młodzieży,
- 6) edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia bez nałogów,
- 7) edukację współżycia w zespole, podnoszenia kultury osobistej i dobrego zachowania w grupie, sposobów rozwiązywania konfliktów pomiędzy uczniami,
- 8) współdziałanie z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży,

- 9) edukację rodziców w okresie problemów wychowawczych,
10) współdziałanie z poradniami i jednostkami specjalistycznymi działającymi na rzecz dziecka.

IV. Szczegółowe cele programu:

- * rozpoznanie środowiska uczniów przez wychowawców klas
- * rozpoznanie środowiska rodzinnego
- * integracja wychowawcy z klasą
- * poprawa komunikacji wychowawcy z klasą
- * poprawa komunikacji między uczniami a nauczycielami
- * kształtowanie odpowiednich postaw prozdrowotnych
- * kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem w trudnych sytuacjach życiowych
- * budowanie więzi w grupie
- * budowanie poczucia własnej wartości w oparciu o odnoszone sukcesy w różnych dziedzinach

- * stwarzanie sytuacji wychowawczych, w których każdy z uczniów mógłby odnosić sukces
- * wdrażanie asertywnych zachowań
- * zapobieganie niepowodzeniom szkolnym ucznia poprzez indywidualną pracę z nim
- * budowanie i wzmacnianie naturalnych systemów wsparcia dla dzieci : koleżeństwa, przyjaźni, zaufania i uczciwości
- * uwrażliwianie uczniów na problemy i potrzeby innych ludzi
- * kształcenie umiejętności prawidłowego podejmowania decyzji i przyjmowania odpowiedzialności za podejmowane działania

- * zapobieganie inicjacji alkoholowej, nikotynowej i narkotykowej uczniów
- * doskonalenie przez uczniów umiejętności oceny ryzyka związanego z używaniem środków szkodliwych dla nich
- * umożliwienie dzieciom oraz dorosłym własnego rozwoju poprzez zachęcanie do współpracy
- * uaktywnienie rodziców do współdziałania ze szkołą w rozwiązywaniu problemów dzieci
- * pogłębienie wiedzy rodziców na temat potrzeb i metod pracy z dziećmi
- * poinformowanie rodziców o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy
- * wypracowanie stałej formy współpracy pomiędzy nauczycielem - pedagogiem - higienistką szkolną - rodzicami - innymi organami szkoły

- * działania w ramach zespołu ds. pomocy socjalnej
- * wdrażanie nauczycieli do systematycznej współpracy z innymi instytucjami, które w swojej działalności zajmują się również sprawami opieki i wychowania (poradnie psychologiczno - pedagogiczne, poradnie zdrowia psychicznego...)

V. Formy realizacji założeń programu:

- * ankiety, wywiady, rozmowy
- * zajęcia w formie edukacyjno - profilaktycznej
- * warsztaty tematyczne
- * zajęcia pozalekcyjne, gry, zabawy integrujące
- * udział w uroczystościach i konkursach
- * spotkania integracyjne z rodzicami
- * zajęcia socjoterapeutyczne
- * konsultacje i porady dla dzieci, rodziców i nauczycieli
- * zajęcia sportowe, gimnastyka korekcyjna
- * zajęcia specjalistyczne : korekcyjno - kompensacyjne, logopedyczne
- * zajęcia wychowania do życia w rodzinie

VI. Realizatorzy programu:

- * wychowawcy
- * pedagog szkolny
- * logopeda
- * higienistka szkolna
- * nauczyciele
- * rodzice
- * pracownicy świetlicy

VII. Działania informacyjne i interwencyjne:

Informacyjne:

- * Konsultacje z pedagogiem szkolnym
- * Tablica informacyjna : miejsca, telefony
- * Przekazywanie zainteresowanym rodzicom informacji dotyczących placówek wspomagających, które działają na terenie miasta i rejonu.

Interwencyjne:

W szkole obowiązują procedury postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji problemowych.

VIII. Ewaluacja programu

- Obserwacja zachowań uczniów podczas zajęć, przerw, wyjść itp.
- Przeprowadzanie obserwacji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Analiza klasowych programów profilaktyki.
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami (ankiety).
- Sprawozdanie pedagoga szkolnego na temat sytuacji wychowawczej i działań profilaktycznych w szkole.

Program profilaktyki został uchwalony przez Radę Pedagogiczną uchwałą nr 14/2002 z dnia 29 sierpnia 2002r. po zasięgnięciu opinii Rady Szkoły i Samorządu Uczniowskiego.

Program profilaktyki jest dokumentem otwartym, który może być zmieniany i uzupełniany w zależności od potrzeb uczniów i środowiska.

W programie Profilaktyki zostały uzupełnione procedury postępowania z uczniami w sytuacjach problemowych. Rada Pedagogiczna zapoznała się z nimi na posiedzeniu w dniu 10. września 2008 r.

Ewaluacji programu profilaktyki dokonano w roku szkolnym 2009/2010. Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji zostały uwzględnione w zaplanowanych działaniach.

PROGRAM PROFILAKTYKI SP nr 8

I. Profilaktyka ogólna

1. Rozpoznawanie potrzeb środowiskowych uczniów.
2. Wspieranie rodziny dysfunkcyjnej będącej źródłem zagrożenia patologią.
3. Wyrabianie krytycznego stosunku do korzystania z telewizji, komputera, Internetu.

II. Profilaktyka zdrowotna

1. Promowanie zasad higieny osobistej.
2. Zapobieganie chorobom i wypadkom.
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za zdrowie psychiczne i fizyczne.
4. Kształtowanie bezpiecznych zachowań dzieci i młodzieży w ruchu drogowym.
5. Prowadzenie profilaktyki logopedycznej.
6. Wychowanie uczniów do życia w rodzinie.

PROFILAKTYKA OGÓLNA		
I. Rozpoznawanie potrzeb środowiskowych, wychowawczych uczniów		
Działania	Odpowiedzialni	Termin
1. Poznanie środowiska rodzinnego ucznia: - Nawiązanie kontaktu z rodziną ucznia, rozmowy, wywiady - Obserwacja ucznia podczas zajęć, przerw, jego sposobu odnoszenia się do innych	Wychowawcy	IX, X
2. Poznanie sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów i ukazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego bez przemocy i nałogów: - Poznanie zainteresowań uczniów, koła zainteresowań, organizacja konkursów - Rozwijanie czytelnictwa, stały kontakt z biblioteką, konkursy czytelnicze - Wyjścia do kina, teatru, muzeum, propagowanie kultury - Imprezy klasowe, wycieczki, rajdy - Filmy, pogadanki, rozmowy z rodzicami na powyższe tematy	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
3. Rozwijanie u uczniów umiejętności podejmowania decyzji, radzenia sobie w trudnych sytuacjach: - Rozmowy z uczniami na temat sytuacji dla nich trudnych - Co to jest stres, jak go pokonać, dyskusja, psychozabawa	Wychowawcy, pedagog	Wg potrzeb
II. Rodzina dysfunkcyjna jako źródło zagrożeń patologią		
Działania	Odpowiedzialni	Termin
1. Ukazywanie społecznych, ekonomicznych, moralnych i zdrowotnych następstw uzależnień: - Prelekcje na zebraniach z rodzicami - Organizowanie spotkań a pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, policji - Stała współpraca rodziców i wychowawców z pedagogiem szkolnym - Zorganizowanie przez uczniów inscenizacji na temat uzależnień i ich skutków	Wychowawcy, pedagog, zaproszeni goście	Wg potrzeb
2. Upowszechnianie wiedzy na temat alkoholu, narkomanii, innych używek i ich szkodliwości: - Organizowanie spotkań uczniów z ludźmi zajmującymi się pomocą uzależnionym - Pokaz filmów, gazetki, plakaty, wystawy o tematyce antyalkoholowej, antynikotynowej - Organizowanie konkursów plastycznych i innych na powyższe tematy - Spotkania z higienistką szkolną, ukazujące zgubne skutki palenia, picia, brania narkotyków	Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski	Wg potrzeb
3. Podnoszenie kultury osobistej ucznia, właściwego zachowania się w szkole i poza nią: - Używanie zwrotów grzecznościowych w każdej sytuacji - Rozmowy i dyskusje na temat sposobów rozwiązywania		Cały rok

